

# ÖĞRETMENLERİN YENİ İLKÖĞRETİM MATEMATİK PROGRAMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Hasan Hüseyin AKSU \*

## ÖZET

Bu araştırma, Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu tarafından hazırlanan 12.07.2004 tarihli kararı ile 2005-2006 eğitim-öğretim yılında uygulamaya konulan, ilköğretim 6., 7., 8. sınıf yeni matematik programına ilişkin öğretmen görüşlerini analiz etmek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın yürütülmesinde tarama yöntemi benimsenmiştir. Kazanım, içerik, öğretme-öğrenme ve değerlendirme boyutlarında programın değerlendirilmesi yapılmıştır. Araştırmanın evrenini, 2007-2008 eğitim-öğretim yılında İzmir ilindeki resmi ilköğretim okullarında görev yapan tüm ilköğretim matematik öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise 2007-2008 eğitim-öğretim yılında İzmir metropol, ilçe ve köy ilköğretim okullarında görev yapan ilköğretim matematik öğretmenlerinden rastlantısal olarak seçilen 600 öğretmen oluşturmaktadır. Ancak bu öğretmenlerin 280'i anketi yanıtlamıştır. Elde edilen verilerin analizinde frekans ve yüzdeler kullanılmıştır. Bu araştırma sonucunda, matematik öğretmenleri, matematik programının kazanım ve içerik boyutunda olumlu görüş belirtmişlerdir. Fakat öğrenme-öğretme ve değerlendirme boyutunda matematik öğretmenlerinin görüşleri, programın işleyişinin iyi olmadığını göstermektedir.

**Anahtar Kelimeler:** Matematik, ilköğretim programı, değerlendirme

## TEACHERS' OPINIONS OF THE NEW PRIMARY MATHEMATICS PROGRAMME

### ABSTRACT

This research aims to analyse the teachers' views on the new mathematics programme for primary school students in class 6, 7 and 8, which was put into operation in the academic year of 2005-2006 in accordance with the decree of July 12, 2004 adopted by the Council of Instruction and Education, the Ministry of National Education. The survey method was employed. The programme was evaluated in terms of its content and advantages as well as teaching-learning and assessment. All the mathematic teachers employed in the public primary schools in the province of İzmir in the academic year of 2007-2008 constitute the population of the research. The sample of the research, selected by random sampling, included 600 of the mathematic teachers employed in primary schools in the centre, towns and villages of İzmir in the academic year of 2006-2007. However, only 280 of the teachers included in the sample answered the questionnaire. Frequency and percentages were used in the analysis of the data obtained. The research concluded that mathematic teachers favoured the programme with respect to its content and advantages, but that they experienced a number of drawbacks in the application of the programme in terms of teaching, learning and assessment..

**Key words:** Mathematics, primary school programme, assessment

---

\* Yrd. Doç. Dr. Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim bölümü GİRESUN  
Tel:04542155372, e-posta:hhaksu@hotmail.com

## 1. GİRİŞ

Hızla gelişen ve değişen dünyamızda, bilginin katlanarak arttığı ve devamlı yoğun bir şekilde geliştiği bir çağda yaşamaktayız. Günümüz bilgi çağında, toplumların geleceğinde, matematik öğretimi önemli bir rol oynamaktadır. Günümüzde uygulama alanlarının genişliği ile matematik, tüm bilimler için vazgeçilmez bir kaynak olarak kullanılmaktadır. Matematiğin bu denli geniş uygulama alanı olması öğretim biçimlerini de etkileyerek matematik eğitimi alanının doğmasını sağlamıştır. Her ülkede her düzeydeki eğitim kurumunda matematik öğretiminin gerekliliği hemen hemen tartışılmaz bir kanı olarak yerleşmiş ve bir ulusun eğitim programında matematiğe ayrılan yer, o ulusun kendi dilini öğretmek için ayrılan yere eşdeğerdir kanısına varılmıştır (Çoban, 2002).

Son yıllarda, toplum içinde hayatını sürdüren insanlar için okulda verilen matematik eğitimi, onların yaşamı boyunca alacağı matematik öğretiminin önemli bir bölümünü oluşturur. Bu bağlamda, günlük hayatta matematiği kullanabilen, problem çözebilen, çözümlerini ve düşüncelerini paylaşabilen, ekip çalışması yapabilen, matematikte öz güven duyabilen ve matematiğe yönelik olumlu tutuma sahip bireylerin yetiştirilmesi gerekmektedir (Baki, 2006). Gelişen bir dünyada, nitelikli insan gücünü oluşturmak için matematik öğretiminin niteliğinin devamlı artması beklenir.

Günümüzde matematiğin yapısına uygun etkili bir öğrenmenin, kavramlar ve işlemler bilgisi ile bunlar arasındaki ilişkiler olarak açıklanan ve bilginin hatırlanmasını ve kullanılmasını kolaylaştıran ilişkisel öğrenme ile gerçekleştirilebileceği kabul edilmektedir. (Olkun & Toluk, 2003). Etkili bir matematik öğretimi için öğrencilerde öğrenmeye karşı isteklilik duygusu uyandırmak amacıyla, matematik dersinde kullanılan öğretim yöntemlerine çok önemli işlevler düşmektedir. Matematik dersinde öğrenciyi aktif kılacak öğrenmeler üzerinde durulması, matematiğin öğretiminde bilginin düz anlatımı ya da aktarımından çok öğrencinin kendi çabası ile öğrenmesini gerektiren yöntemleri işe koşulmasını gerektirmektedir. Öğrenci merkezli öğretim yöntemlerinin uygulanması ile matematik dersinde öğrenciler, aktif olduklarında daha çok ya da kalıcı öğrenebilmekte ve soyut olan matematiği biraz daha somutlaştırabilmektedir (Duman vd., 2001).

Örgün ve yaygın eğitimde tüm eğitim faaliyetleri önceden hazırlanmış bir program çerçevesinde yürütülür. Bu bağlamda eğitimin niteliği, büyük bir oranda hazırlanan programa ve onun uygulamasına bağlıdır. Uygulanan programların aksaklıkları, eksiklikleri tespit edildikçe ve bilim alanındaki gelişmeler takip edildikçe yeni programlar üretilmekte ve geliştirilmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu yeni matematik programı hazırlamış ve bu program 2005-2006 yılında okullarımızda kullanılmaya başlanmıştır.

Yeni programların başarılı bir şekilde yürütülmeleri için çok kapsamlı ve iyi organize edilmiş bir öğretmen eğitimine ihtiyaç vardır. Bu eğitimde, öğretmenlerin, öncelikle programın yapısı, felsefesi ve uygulaması hakkında bilgilendirilmeleri gerekmektedir. Bu bilgi temeli üzerinde de, hizmet içi eğitim, öğrenciyi merkeze alan öğretimin gereği olan öğretmen becerilerine odaklanan geliştirici ve uygulamalı yöntem ve yaklaşımlara oturtulmalı ve öğretmenlerin anlayış değişikliği hedeflenmelidir (Baki, 2006).

Program tasarımı bilimsel ilkler doğrultusunda yapılmış olsa da, geçerli olup olmadığına programın uygulanmasından ve sonuçlarının değerlendirilmesinden sonra karar verilebilir. Bu nedenle, bütün öğretim programları denencedir. Bu durum öğretim programının değerlendirilmesini zorunlu hale getirir. Programın denence olması ve kalite kontrolüne ihtiyaç oluşu sebebi ile eğitim faaliyetlerinin amaca hizmet edip etmediğinin, olumsuz yan ürünlerinin olup olmadığı ve faaliyet süresince enerjinin israf edilmediğinin değerlendirme ile mümkün olacağı belirtilmektedir (Ertürk, 1972). Bir programın değerlendirilmesi ile programın etkililik derecesi tayin edilirken, programın geliştirilmesi için gerekli temel bilgi de

elde edilir. Program değerlendirme, planlı ve sistematik bir şekilde sürekli bir etkinlik olmalıdır (Fer, 2000). Eğitim programının değerlendirilmesinin temel amacı programın etkiliği hakkında yargıya varmak, programdaki aksaklıkları ve eksiklikleri belirleyerek düzeltilmesini saptamaktır (Güngör vd., 2002).

Yeni matematik öğretim programı amaç, içerik, öğretim durumları ve değerlendirme boyutlarında birçok yenilikler içermektedir. Uygulanan programda bazı aksamalar ve eksiklikler görülebilir. Bu amaçla programın uygulanması sonucunda, yetersiz kalan ve ters işleyen öğelerin olup olmadığı; varsa aksaklıkların programın hangi öğelerinden kaynaklandığını tespit etmek ve gerekli düzeltmeleri yapmak amacıyla programın değerlendirilmesi gerekir (Demirel, 1999). Yeni matematik programının içerik, öğretmenlerin yeterli hizmet içi eğitim alıp almadıkları, farklı öğretim yöntemlerinin kullanılmasında, okullarımızın altyapısının uygun olması ve alternatif değerlendirme yaklaşımlarının kullanılabilmesi açısından eksikliklerin tespit edilerek düzeltilmesi yoluna gidilmelidir.

Bu araştırma, Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu tarafından hazırlanan 12.07.2004 tarihli kararı ile 2005-2006 eğitim-öğretim yılında uygulamaya konulan, ilköğretim 6., 7., 8. sınıf yeni matematik programına ilişkin öğretmen görüşlerini analiz etmek amacıyla yapılmıştır. İlköğretimde bu alanda çok az sayıda çalışma yapılmıştır. Bu araştırmanın yeni hazırlanacak programlara ve bilimsel çalışmalara ışık tutması düşünülmektedir.

## 2. YÖNTEM

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda görev yapan 6, 7 ve 8. sınıf matematik öğretmenlerinin yeni matematik programına ilişkin görüşlerine başvurulmuştur. Bu nedenle araştırmanın yürütülmesinde var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan tarama yöntemi benimsenerek gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini, 2007-2008 eğitim-öğretim yılında İzmir ilindeki resmi ilköğretim okullarında görev yapan tüm ilköğretim matematik öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise 2007-2008 eğitim-öğretim yılında İzmir metropol, ilçe ve köy ilköğretim okullarında görev yapan ilköğretim matematik öğretmenlerinin 600'ü rastlantısal örnekleme tekniği ile örnekleme dahil edilmiş, ancak bu öğretmenlerin 280'i anketi yanıtlamıştır.

Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen “Öğretmenlerin Yeni Matematik Programına İlişkin Görüşlerini Belirleme Ölçeği” geliştirilmiştir. Bu ölçek geliştirilirken önce kuramsal bilgilerden yararlanarak taslak ölçek hazırlanmıştır. Ölçekte ilköğretim 6, 7 ve 8. sınıf matematik programlarının kazanım, içerik, öğretme-öğrenme süreci ve değerlendirme boyutlarına ilişkin toplam 43 ifade bulunmaktadır. Ölçek formu, “Kesinlikle katılıyorum”, “katılıyorum”, “Kararsızım”, “Katılmıyorum” ve “Kesinlikle Katılmıyorum” seçeneklerini içeren beşli likert tipi maddelerden oluşmuştur. Deneme formu, 280 ilköğretim matematik öğretmenine uygulanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliğini incelemek ve ölçeğin alt faktörlerini belirlemek amacı ile faktör analizi yapılmıştır. Faktör analizi sonucunda “Öğretmenlerin Yeni Matematik Programına İlişkin Görüşlerini Belirleme Ölçeği” formuna dönüştürülmüştür. Ölçek madde analizi sonucunda 28 maddeden oluşturulmuştur. Bunlardan 25 tanesi olumlu ifade ve 3 tanesi olumsuz ifade içermektedir. Toplanan veriler Kesinlikle Katılıyorum 1, Katılıyorum 2, Kararsızım 3, Katılmıyorum 4, Kesinlikle Katılmıyorum 5 kodlanmış ve bilgisayara girilmiştir.

Verilerin analizinde SPSS paket program kullanılmıştır. Ölçek yoluyla toplanan veriler SPSS programı ile çözümlenerek çizelgeleştirilmiştir. Çizelgeler ankette yer alan alt faktörler (Kazanım, İçerik, Öğretme-Öğrenme ve Değerlendirme) temel alınarak oluşturulmuştur. Veri çözümlemede, seçeneklerin işaretleme sıklığına bakılarak frekans toplamları ve yüzdelere göre yapılmıştır. Sonuçlar çizelgelere göre yorumlanmıştır.

Ölçeğin 28 madde ile ilgili olarak güvenilirlik katsayısı  $\alpha = 0.89$  bulunmuştur. Geçerlik çalışması ise alanla ilgili uzman görüşleri doğrultusunda gerçekleştirilmiştir.

### 3. BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmaya katılan sınıf veri toplama aracı olarak kullanılan öğretmenlerin Yeni Matematik Programına ilişkin görüşlerini belirleme ölçeğinde yer alan maddelere verdikleri cevaplar ayrı ayrı analiz edilerek bu kısımda sunulmuştur. Tablo 1’de, programın alt boyutu olan kazanım ifadeleri beş tane verilmiştir. Ankette yer alan beş ifadeye matematik öğretmenlerinin verdikleri cevaplar frekans (f) ve yüzde (%) olarak tablolar halinde gösterilmektedir.

**Tablo 1** Kazanım İfadelerine İlişkin Frekanslar ve Yüzdeler

	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle Katılıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
İlköğretim Matematik Programı’nda alt öğrenmeler ile kazanımların ayrımları iyi yapılmıştır.	8	2,9	125	44,6	62	22,1	72	25,7	13	4,6
Programdaki konular günlük yaşantıya yeterince uyarlanmıştır.	19	6,8	151	53,9	41	14,6	58	20,7	11	3,9
İlköğretim Matematik Programı hazırlanırken ülkenin coğrafi ve sosyo-ekonomik durumu dikkate alınmıştır.	17	6,1	54	19,3	31	11,1	115	41,1	63	22,5
İlköğretim Matematik Programı öğrenci gelişim durumları dikkate alınarak hazırlanmıştır.	5	1,8	81	28,9	65	23,2	94	33,6	35	12,5
İlköğretim Matematik Programı okulların altyapısı dikkate alınarak hazırlanmıştır.	9	3,2	22	7,9	25	8,9	127	45,4	97	34,6
<b>Toplam</b>	<b>58</b>	<b>4,1</b>	<b>433</b>	<b>31</b>	<b>224</b>	<b>16</b>	<b>466</b>	<b>33,3</b>	<b>219</b>	<b>15,6</b>

Tablo 1’den anlaşılacağı gibi, matematik öğretmenlerinin “İlköğretim Matematik Programı’nda alt öğrenmeler ile kazanımların ayrımları iyi yapılmıştır” ifadesine %2,9 kesinlikle katılmıyorum, %44,6 katılmıyorum, %22,1 kararsızım, %25,7 katılıyorum ve %4,6 kesinlikle katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin yarıya yakını, alt öğrenme ve kazanımların ayrımı iyi yapılmadığını belirtmişlerdir. Matematik öğretmenlerinin “Programdaki konular günlük yaşantıya yeterince uyarlanmıştır” ifadesine cevabı %6,8 kesinlikle katılmıyorum, %53,9 katılmıyorum, %14,6 kararsızım, %20,7 katılıyorum ve %3,9 kesinlikle katılıyorum olmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %60,7’lik kısmı bu ifade ile ilgili olumsuz görüşler belirtmişlerdir. Olumsuz görüşler, programdaki konuların günlük hayatla tam ilişkilendirilmediğini göstermektedir. “İlköğretim Matematik Programı hazırlanırken ülkenin coğrafi ve sosyo-ekonomik durumu dikkate alınmıştır” ifadesine öğretmenler %6,1 kesinlikle katılmıyorum, %19,3 katılmıyorum, %11,1 kararsızım, %41,1 katılıyorum ve %22,5 kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Matematik öğretmenlerinin %63,6’lık kısmı bu ifadeye katılmaktadır. Bu sonuç ilköğretim matematik programı ülkenin coğrafi ve sosyo-ekonomik durumuna göre hazırlandığını göstermektedir. Öğretmenler “İlköğretim Matematik Programı öğrenci gelişim durumları dikkate alınarak hazırlanmıştır” ifadesine %1,8 kesinlikle katılmıyorum, %28,9 katılmıyorum, %23,2 kararsızım, %33,6 katılıyorum ve %12,5 kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Olumlu görüşler (%46,1) ile olumsuz görüşler (%30,7) karşılaştırıldığında

olumlu görüşlerin daha fazla olduğu açıkça görülmektedir. Bu da programın öğrenci gelişimine uygun olduğunu göstermektedir. Öğretmenler “İlköğretim Matematik Programı okulların altyapısı dikkate alınarak hazırlanmıştır” ifadesine %3,2 kesinlikle katılmıyorum, %7,9 katılmıyorum, %8,9 kararsızım, %45,4 katılıyorum ve %34,6 kesinlikle katılıyorum cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerin yarıdan fazlası bu ifadeye katıldıklarını ve programın altyapıya uygun olduğunu hazırladığını ifade etmişlerdir. Genel olarak bakıldığında matematik öğretmenlerinin hemen hemen yarısı, matematik programının kazanımları ile ilgili olumlu görüş belirtmişlerdir. Fakat geri kalan yarısının kararsız ya da olumsuz görüşe sahip olması programın kazanımlar açısından olumsuz özellikler de taşıdığı söylenebilir. Programın daha verimli olması için, kazanımların yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir.

**Tablo 2** İçerik İfadelerine İlişkin Frekanslar ve Yüzdeler

	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle Katılıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
İlköğretim Matematik Programı'nda içerik ile alt öğrenme arasında uyum bulunmaktadır.	16	5,7	165	58,9	33	11,8	51	18,2	15	5,4
Alt öğrenmelerdeki bazı konular İlköğretim Matematik Programı ile uyumludur.	2	,7	103	36,8	54	19,3	101	36,1	20	7,1
İlköğretim Matematik Programı'ndaki bilgiler, çoğunlukla uygulama düzeyindedir.	19	6,8	155	55,4	38	13,6	54	19,3	14	5,0
İlköğretim Matematik Programı'nın kazanımları bazı yıllar aşırı derecede tekrarlanmıştır.	27	9,6	114	40,7	56	20,0	78	27,9	5	1,8
İlköğretim Matematik Programı'nda konular, matematiğin doğasına göre iyi sıralanmıştır.	4	1,4	69	24,6	57	20,4	93	33,2	57	20,4
İlköğretim Matematik Programı'nda konular, matematiğin ön şartlılık ilkesine göre iyi sıralanmıştır.	4	1,4	92	32,9	57	20,4	95	33,9	32	11,4
İlköğretim Matematik Programı'nda yapılan değişiklikler, eski programın eksikliklerini gidermiştir.	5	1,8	64	22,9	68	24,3	97	34,6	46	16,4
İlköğretim Matematik Programı istenilen düzeydedir.	6	2,1	46	16,4	72	25,7	103	36,8	53	18,9
<b>Toplam</b>	<b>83</b>	<b>3,7</b>	<b>808</b>	<b>36,1</b>	<b>435</b>	<b>19,4</b>	<b>672</b>	<b>30</b>	<b>242</b>	<b>10,8</b>

Tablo 2'den anlaşılacağı gibi, matematik öğretmenlerinin “İlköğretim Matematik Programı'nda içerik ile alt öğrenme arasında uyum bulunmaktadır” ifadesine %5,7 kesinlikle katılmıyorum, %58,9 katılmıyorum, %11,8 kararsızım, %18,2 katılıyorum ve %5,4 kesinlikle katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yarıdan fazlası içerik ile alt öğrenme arasında uyum olmadığını ifade etmişlerdir. “Alt öğrenmelerdeki bazı konular İlköğretim Matematik Programı ile uyumludur” ifadesine öğretmenlerin olumlu görüş belirtmesi, alt öğrenmedeki bütün konular programla uyum göstermediğini göstermektedir. Bu sonuç birinci ifadeye verilen cevapla paralellik göstermektedir. “İlköğretim Matematik Programı'ndaki bilgiler, çoğunlukla uygulama düzeyindedir” ifadesinde öğretmenler çoğu katılmamaktadır. Bu sonuçtan da bilgilerin, bilgi veya kavrama basamağında olduğunu sonucuna varılmaktadır. Öğretmenler “İlköğretim Matematik Programı'nın kazanımları bazı yıllar aşırı derecede tekrarlanmıştır” ifadesine katılmadıklarını belirtmişlerdir. Bu sonuçtan programın tekrardan uzak olduğu anlaşılmaktadır. “İlköğretim Matematik Programı'nda konular, matematiğin

doğasına göre iyi sıralanmıştır” ifadesi ile ilgili öğretmenler olumlu görüş belirtmişlerdir. Bu sonuç, konuların matematiğin doğasıyla uyumlu olduğunu, bir çelişki olmadığını göstermektedir. “İlköğretim Matematik Programı’nda konular, matematiğin ön şartlılık ilkesine göre iyi sıralanmıştır” ifadesine yine öğretmenler katılmışlardır. Matematik ön şart ilkesine sahip olan bir bilimdir. “İlköğretim Matematik Programı’nda yapılan değişiklik, eski programın eksikliklerini gidermiştir” ifadesine öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun katılması, yeni programda yapılan değişiklikler yararlı olduğu biçiminde yorumlanabilir. Bu sonuca benzer olarak da öğretmenler “İlköğretim Matematik Programı istenilen düzeydedir” ifadesine katıldıklarını belirtmişlerdir. Genel olarak bakıldığında araştırmaya katılan öğretmenlerden %40,8’i olumlu, %39,8’i olumsuz görüş belirttikleri açıkça görülmektedir. Olumlu görüşler, programdaki değişikliklerin yararlı olduğunu, kavram yanlışlarının ve bilgi yanlışlıklarının olmadığını gösterirken, olumsuz görüşler de konuların, alt öğrenmelerin ve kazanımların uyumlu olmadığını, yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini göstermektedir.

**Tablo 3** Öğretme-Öğrenme İfadelerine İlişkin Frekanslar ve Yüzdeler

	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle Katılıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
İlköğretim Matematik Programı’nda kullanılan yöntem ve teknikler alt öğrenmelerin gerçekleşmesine hizmet etmektedir.	12	4,3	154	55,0	56	20,0	54	19,3	4	1,4
İlköğretim Matematik Programı’nın bazı konuları öğrenci seviyesine uygundur.	15	5,4	80	28,6	16	5,7	125	44,6	44	15,7
İlköğretim Matematik Programı, öğrencinin bilgileri keşfetmesine imkân sağlamaktadır.	8	2,9	151	53,9	53	18,9	49	17,5	19	6,8
İlköğretim Matematik Programı grup çalışmasına uygundur.	16	5,7	167	59,6	33	11,8	46	16,4	18	6,4
İlköğretim Matematik Programı öğrenci merkezli olarak hazırlanmıştır.	25	8,9	164	58,6	38	13,6	42	15,0	11	3,9
İlköğretim Matematik Programı yapılandırıcı öğrenme teorisini esas almıştır.	8	2,9	159	56,8	52	18,6	51	18,2	10	3,6
İlköğretim Matematik Programı’nda kullanılacak araç-gereçler iyi belirlenmiştir.	8	2,9	150	53,6	38	13,6	69	24,6	15	5,4
İlköğretim Matematik Programı’nda konu işlenişler mekanik etkinlikler olup öğretmene örnek oluşturacak nitelikten yoksundur.	23	8,2	101	36,1	51	18,2	101	36,1	4	1,4
İlköğretim Matematik Programı okulların altyapısı dikkate alınarak hazırlanmıştır.	9	3,2	22	7,9	25	8,9	127	45,4	97	34,6
İlköğretim Matematik Programı’nı kalabalık sınıflarda uygulamak oldukça zordur.	150	53,6	94	33,6	7	2,5	13	4,6	16	5,7
<b>Toplam</b>	<b>274</b>	<b>9,8</b>	<b>1242</b>	<b>44,3</b>	<b>369</b>	<b>13,2</b>	<b>677</b>	<b>24,2</b>	<b>238</b>	<b>8,5</b>

Tablo 3’de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan matematik öğretmenlerinin “İlköğretim Matematik Programı’nda kullanılan yöntem ve teknikler alt öğrenmelerin gerçekleşmesine hizmet etmektedir” maddesine %61,3 olumsuz görüş belirtmişlerdir. Bu da yöntem ve tekniklerin alt öğrenme ile uyumlu olmadığını göstermektedir. “İlköğretim

Matematik Programı'nın bazı konuları öğrenci seviyesine uygundur" maddesine öğretmenlerin %44,6 katılıyor ve %15,7 kesinlikle katılıyor yanıtını vermişlerdir. Öğretmenlerin yarıdan fazlası bütün konuların öğrenci seviyesinde olmadığını ve program yaparken öğrenci seviyesinin iyi ayarlanması gerektiğini belirtmişlerdir. Öğretmenlerin % 56,8'i, "İlköğretim Matematik Programı, öğrencinin bilgileri keşfetmesine imkân sağlamaktadır" olumsuz görüş belirtirken yeni programda öğrencinin bilgiyi keşfedemediğini veya zorluk çektiğini savunmuşlardır. "İlköğretim Matematik Programı grup çalışmasına uygundur" maddesine yarıdan fazlası olumsuz görüş bildirmişlerdir. Bu sonuç yeni programın grup çalışmasına hizmet etmediğini veya grup çalışmasının uygulanmasının zor olduğunu göstermektedir. "İlköğretim Matematik Programı öğrenci merkezli olarak hazırlanmıştır" ifadesine öğretmenlerin %67,5'i olumsuz görüşe sahip oldukları tablo 3 de açıkça görülmektedir. Yeni program öğrenci merkezli oluşturulmasına rağmen uygulamaya bunun yansımadağı veya uygulamalarda sorun olduğunu söylenebilir. "İlköğretim Matematik Programı yapılandırıcı öğrenme teorisini esas almıştır" ifadesine araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğu yine olumsuz görüş belirtmişlerdir. Bu sonuç, yeni programın felsefesi bütünleştirici veya yapılandırmacı olmasına rağmen bunun öğrenme ortamlarının tamamına yansımadağını göstermektedir. "İlköğretim Matematik Programında kullanılacak araç-gereçler iyi belirlenmiştir" ifadesine öğretmenlerin çoğu olumsuz yanıt vermişlerdir. Araç-gereçlerin tekrar gözden geçirilmesi gerektiği sonucu çıkartılabilir. "İlköğretim Matematik Programında konu işlenişler mekanik etkinlikler olup öğretmene örnek oluşturacak nitelikten yoksundur" ifadesine öğretmenler olumsuz yanıt vererek yeni programın rutin olduğu görüşünü benimsemişlerdir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin "İlköğretim Matematik Programı okulların altyapısı dikkate alınarak hazırlanmıştır" ifadesine katıldıklarını ve "İlköğretim Matematik Programı'nı kalabalık sınıflarda uygulamak oldukça zordur" ifadesine ise katılmadıklarını belirtmişlerdir. Bu da yeni program oluşturulurken okulların altyapısının göz önünde bulundurulduğu ve programın kalabalık sınıflarda da uygulanabileceğini göstermektedir. Genel olarak bakıldığında araştırmaya katılan öğretmenlerden %54,1'i olumsuz, %32,7'si olumlu görüş belirttikleri açıkça görülmektedir. Olumsuz görüşler, programda yapılan değişikliklerin olumlu etkilerinin olmadığını, yeni programın amaçlarının tam gerçekleşmediğini, teori ile uygulama arasında yüksek bir ilişki olmadığını gösterirken, olumlu görüşler de öğretme-öğrenme boyutunda programın işleyişinin iyi olduğunu göstermektedir.

**Tablo 4** Değerlendirme İfadelerine İlişkin Frekanslar ve Yüzdeler

	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle Katılıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Sınıf ortamındaki değerlendirmelerde, kazanımların ne kadarının gerçekleştirildiğine bakılmaktadır.	12	4,3	153	54,6	36	12,9	70	25,0	9	3,2
İlköğretim Matematik Programı, öğretmenin öğrencileri değerlendirmesini zorlaştırmaktadır.	35	12,5	90	32,1	37	13,2	112	40,0	6	2,1
İlköğretim Matematik Programı'nda değerlendirme soruları öğrenci başarısını ölçebilen sorulardır.	6	2,1	87	31,1	48	17,1	116	41,4	23	8,2
İlköğretim Matematik Programı'nda alternatif ölçme ve değerlendirme yaklaşımları esas alınmıştır.	6	2,1	143	51,1	55	19,6	67	23,9	9	3,2
İlköğretim Matematik Programı'nda geleneksel öğrenme soruları oldukça az kullanılmıştır.	26	9,3	164	58,6	27	9,6	49	17,5	14	5,0
<b>Toplam</b>	<b>85</b>	<b>6,1</b>	<b>637</b>	<b>45,5</b>	<b>203</b>	<b>14,5</b>	<b>414</b>	<b>29,6</b>	<b>61</b>	<b>4,3</b>

Tablo 4, araştırmaya katılan tüm matematik öğretmenlerinin programın değerlendirme boyutu ile ilgili, ankette yer alan 5 maddeye verdikleri yanıtların frekans (f) ve yüzde (%) olarak değerlerini yansıtmaktadır. “Sınıf ortamındaki değerlendirmelerde, kazanımların ne kadarının gerçekleştirildiğine bakılmaktadır” ifadesine öğretmenlerin yarısından çoğu olumsuz yanıt vermişlerdir. Programda yer alan kazanımların ölçülebilirliğinin zor olduğu söylenebilir. “İlköğretim Matematik Programı, öğretmenin öğrencileri değerlendirmesini zorlaştırmaktadır” ifadesine de katılmadıklarını göstermektedir. Bu da yukarıdaki sonuçla paralellik göstermektedir. “İlköğretim Matematik Programı’nda değerlendirme soruları öğrenci başarısını ölçebilen sorulardır” ifadesine öğretmenlerin katıldıkları görülmektedir. Değerlendirme soruları öğrenci başarısını ölçülebilir nitelikte olduğu söylenebilir. “İlköğretim Matematik Programı’nda alternatif ölçme ve değerlendirme yaklaşımları esas alınmıştır” ifadesine öğretmenler olumsuz görüş bildirmişlerdir. Öğretmenlerin %20’ye yakınının kararsız olması, alternatif ölçme ve değerlendirme kavramının öğretmen tarafından fazla anlaşılmasından kaynaklanabilir. “İlköğretim Matematik Programı’nda geleneksel öğrenme soruları oldukça az kullanılmıştır” ifadesine öğretmenleri büyük çoğunluğu katılmamıştır. Bu sonuç da ölçme ve değerlendirmede geleneksel soruların az olmadığını belirtmektedir. Genel olarak bakıldığında araştırmaya katılan öğretmenlerden %51,6’si olumsuz, %33,9’u olumlu görüş belirttikleri tablo 4’de açıkça görülmektedir. Araştırmaya katılan matematik öğretmenleri programda yer verilen değerlendirme örneklerine, ölçme ve değerlendirme ile ilgili açıklamaların yeterliği konusunda olumsuz görüş belirtirken sadece başarıyı ölçme boyutunda yeterli bulmuşlardır.

#### 4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu araştırmada, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan ilköğretim 6, 7 ve 8. sınıf yeni matematik programına ilişkin, öğretmenlerin görüşlerine başvurularak programın değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Programın kazanımına ilişkin öğretmen görüşleri genelde olumludur. Öğretmenler, program hazırlanırken ülkenin coğrafi ve sosyo-ekonomik durumu, öğrenci gelişim durumu ve okulların altyapı yeterliği dikkate alındığı konusunda hemfikirlerdir. Okulların altyapısı yeni programın uygulanabilirliği ile doğrudan ilişkili ve başarıyla uygulanabilmesi için öncelikle öğrenci, öğretmen ve eğitimcilerin altyapıya bağlı ihtiyaçların giderilmesi gerekmektedir (Baki, 2006). Kazanım ifadesinin alt öğrenme ve günlük hayatla ilişkisi konusunda olumlu görüş sağlanamamıştır.

Öğretmenlerin programın içeriğine ilişkin genel görüşleri olumlu yöndedir. Programdaki konuların aşırı derecede tekrarlanmadığı, konuların iyi düzenlendiği, eski programdaki eksikliklerin giderildiği, giriş davranışları dikkate alındığı ve program istenilen düzeyde olduğu konusunda öğretmenler olumlu görüş bildirmişlerdir. Bunun yanında, içerik ile alt öğrenme arasındaki uyumu, bazı konuların ilköğretim matematikle uyumu, içeriğin uygulama düzeyinde olduğu konusunda olumlu görüş sağlanamamıştır. İçerik öğrencilerin ilgi ve gereksinimini karşılayacak bir biçimde seçilmeli ve basitten karmaşığa, kolaydan zora, bilinenden bilinmeyene, yakından uzağa gibi temel öğretim ilkeleri dikkate alınarak düzenlenmelidir (Yaşar ve Selvi, 1999). Farklı alanlarda yapılan çalışmalarda yeni programın içeriği hakkında öğretmenler genelde olumlu görüş belirttikleri tespit edilmiştir. Bu da içerik boyutunda bulunan sonuçla paralellik göstermektedir.

Programın öğretme-öğrenme sürecine ilişkin olarak öğretmenler, programda yer verilen yöntem ve tekniklerin kendilerine yeterince rehberlik etmediği, bütün konuların öğrenci seviyesinde olmadığı, bilgileri keşfetmeye imkan sağlamadığı, grup çalışması yapılamadığı, programın öğrenci merkezli olmadığı, yapılandırıcı öğrenme teorisine uygun



olmadığı, araç-gereçlerin iyi kullanılmadığı görüşündedirler. Öğretmenler programın mekanik olmadığı ve kalabalık sınıflarda da uygulanabileceği konusunda olumlu görüş belirtmişlerdir. Genel olarak bakıldığında öğretilme-öğrenme boyutunda öğretmen görüşleri olumsuz yöndedir. Yeni programda öğretilme ortamında kullanılacak materyallerin, öğretilme teknolojilerinin kullanımına, grup çalışmasına, öğrenme kuramlarına uygun hazırlanması ve öğretmenler öğretilme-öğrenme sürecinde bu materyalleri etkin bir şekilde yararlanılabilecekleri öngörülmesine rağmen 2005-2006 eğitim öğretilme yılı için seçilen kitapların çoğu programın yapı ve felsefesini yansıtmamaktadır (Baki, 2006).

Programın değerlendirme boyutuyla ilgili olarak öğretmenler genel olarak olumsuz görüş bildirmişlerdir. Programda yer verilen değerlendirme etkinliklerini yeterli düzeyde bulmamışlardır. Bunun yanında, değerlendirme sorularını öğrenci başarısını ölçebilir konusunda görüş birliği sağlanmıştır. Yapıcı (2007) tarafından yapılan araştırmada, öğretilme programında ölçme değerlendirmenin nasıl yapıldığı açık ve net olmadığı, öğretmenler tarafından ileri sürüldüğü görülmektedir.

Mevcut öğretmenlere hizmet içi eğitim verilerek, öğretmenlerin yeni program ile ilgili bilgi, beceri ve etkinliklerle donatılması yeni programın oturtulması açısından büyük önem taşımaktadır. Programın başarılı bir şekilde yürütülebilmesi için üniversitelerde ders içeriklerinin yeni programlara göre hazırlanması ve işlenmesinin gerekliliği ileri sürülebilir. Yeni programların ilk olarak uygulanması zor ve zaman alabilir. Bunun sebepleri öğretmenler, öğrenciler, idareciler, okullar ve programdan kaynaklanan sorunlar olarak sıralanabilir. Eğitim fakültesi-Millî Eğitim Müdürlüğü işbirliği bünyesinde projeler üretilmelidir. Yeni programın ne kadar etkin ve verimli olduğunun sürekli bir biçimde değerlendirilmesinin yararlı olacağı düşünülebilir. Öğretmenlerden sürekli geri bildirim alınmalı ve program üzerinde değişiklikler bu doğrultuda yapılmalıdır.

Yeni programa göre hazırlanan ders kitapları tek tip olup okulların başarılarına göre değişiklik göstermemektedir. Genel olarak bakıldığında okulların başarıları yerleşkelere göre değişiklik göstermektedir. Bilişsel düzeyi yüksek ve bilişsel düzeyi düşük okullarda da aynı matematik kitabı kullanılmaktadır. Bilişsel düzeyi yüksek, orta ve düşüğe göre üç tip kitap hazırlanması öğrencilerin başarısında artı yönde etki yapacağı düşünülebilir.

Metropol, ilçe ve köy koşulları açısından bakıldığında ise, fiziki alt yapı olanaklarının yetersizliği, teknoloji ürünlerinin eksikliği, laboratuvar ve kütüphane yetersizliği yeni programın uygulanmasını zorlaştırmaktadır. Yeni programın sağlıklı uygulanması için bu ihtiyaçların ivedilikle giderilmesi bir zorunluluktur.

#### KAYNAKÇA

- Baki, A. (2006). Kuramdan uygulamaya matematik öğretimi. İstanbul: Bilge matbaacılık.
- Çoban, A. (2002). Matematik Dersinin İlköğretim Programları ve Liselere Giriş Sınavları Açısından Değerlendirilmesi. *V. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi*. (16-18 Eylül 2002). Ankara: ODTÜ Kültür ve Kongre Merkezi.
- Demirel, Ö. (1999). Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme. Ankara: Pegem A Yayıncılık
- Duman, T., Karakaya, N., Çakmak, M., Eray, M. & Özkan, M. (2001). Konu alanı ders kitabı inceleme klavuzu matematik, Ankara: Nobel yayın dağıtım.
- Ertürk, S. (1972). Eğitimde program geliştirme. Ankara: Yelkentepe yayınları.
- Fer, S. (2000). Modüler program yaklaşımı ve bir öneri. *Millî Eğitim Dergisi*, Sayı: 147. Güngör, C & Yılmaz, B. Eğitimde ölçme ve değerlendirme <http://www.eğitim.com/eğitimciler/0753/0753.1/0753.eğitimdeölçmevedeğerlendirme.asp>

- Olkun, S. ve Toluk, Z. (2003). İlköğretimde etkinlik temelli matematik öğretimi. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yapıcı, M. & Leblebici, N. H. (2007). Öğretmenlerin yeni ilköğretim programına ilişkin görüşleri. Elementary Education Online, 6, (3), 480-490.
- Yaşar, Ş. & Selvi, K. (1999), Orta öğretim fen öğretimi programının değerlendirilmesi, 4. Ulusal eğitim bilimleri kongresi bildirileri-1, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.